

Sygn. akt VU 5246/14

WYROK - łączny

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

sprawy z wniosku S. M. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą "FIRMA- (...)" w R.

z udziałem zainteresowanych : J. K., M. K., R. M., W. P., K. S., A. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek odwołania S. M. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą "FIRMA- (...)" w R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział wT.

z dnia 5 maja 2014 r. sygn. (...)

oddala odwołania.

V U 5246/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 maja 2014 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział wT. ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne pracownika firmy (...) należącej do S. J. **K.** w miesiącach: grudniu 2010 roku, grudniu 2011 roku, grudniu 2012 roku.

Decyzją z dnia 5 maja 2014 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne pracownika firmy (...) należącej do S. M. (2) **K.** w miesiącach: grudniu 2011 roku, grudniu 2012 roku.

Decyzją z dnia 5 maja 2014 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne pracownika firmy (...) należącej do S. W. **P.** w grudniu 2011 roku.

Decyzją z dnia 5 maja 2014 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne pracownika firmy (...) należącej do S. K. **S.** w grudniu 2012 roku.

Decyzją z dnia 5 maja 2014 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział wT. ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne

pracownika firmy (...) należącej do S. R. **M.** w następujących miesiącach: grudniu 2010 roku, grudniu 2011 roku, grudniu 2012 roku.

Decyzją z dnia 5 maja 2014 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział wT. ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne pracownika firmy (...) należącej do S. A. **W.** w następujących miesiącach: grudniu 2010 roku, grudniu 2011 roku, grudniu 2012 roku.

Organ rentowy podniósł, że płatnik składek w latach 2010 – 2012 zaniżył wymienione w poszczególnych decyzjach podstawy wymiaru składek, gdyż nie uwzględnił udzielonej pracownikom pomocy finansowej w postaci świadczeń przedświadczeniowych w wysokości 380zł. w każdym roku. Świadczenia te zostały wypłacone wprawdzie z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, ale z naruszeniem przepisów ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, gdyż w oparciu o pozorne kryterium socjalne w postaci osiąganego wynagrodzenia brutto do 2000zł., gdyż nikt z pracowników w latach 2010-2012 prognozy tego nie przekroczył. Jednocześnie pracownicy nie składali wniosków o wypłatę świadczenia przedświadczeniowego ani oświadczeń o dochodach na jednego członka rodziny. Wypłata „świadczeń przedświadczeniowych” była zatem realizowana z naruszeniem ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z dnia 28 maja 2012 roku, poz. 592 z późniejszymi zmianami), gdyż przy udzielaniu pomocy z ZFŚS nie była uwzględniana sytuacja finansowa rodziny osób ubiegających się o przyznanie stosownych świadczeń. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych tak przyznawane i w ten sposób wydatkowane świadczenia nie mogą być uznane za pomoc socjalną i tym samym wyłączone z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne, co oznacza że przyznane świadczenia nie mają charakteru socjalnego, gdyż są związane ze stosunkiem pracy i jako takie stanowią przychód pracownika w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych. Powyższe skutkuje uznaniem, że od uzyskanego przez pracownika przychodu należy naliczyć składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne.

Płatnik składek odwołał się od powyższych decyzji, wnosząc o ich zmianę poprzez ustalenie, że wypłaty dokonane przez płatnika na rzecz zainteresowanych w miesiącach grudzień 2010, grudzień 2011, grudzień 2012 tytułem „świadczeń przedświadczeniowych” – w kwotach wskazanych w zaskarżonych decyzjach – nie stanowiły podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącego kosztów postępowania.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań.

Postanowieniem z dnia 26 sierpnia 2014 roku Sąd Okręgowy na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawy z odwołania płatnika od decyzji z dnia 5 maja 2014 o numerach (...), (...), (...), (...), (...) do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą VU 5246/14 dotyczącą odwołania od decyzji z dnia 5 maja 2014r . nr (...).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. M. (1) prowadzi w R. firmę (...), która zajmuje się sprzedażą maszyn rolniczych. Jako pracodawca (płatnik składek) jest on zobowiązany do odprowadzania składek do ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych pracowników, tj. ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego oraz ubezpieczenia zdrowotnego. (okoliczność bezsporna)

W firmie (...) od 2009r. obowiązuje Regulamin Zasad Wykorzystania Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych pracowników i innych osób uprawnionych, zmieniony aneksem nr (...) z dnia 30 listopada 2009r. oraz aneksem nr (...) z dnia 1 grudnia 2009r.. Regulamin został uzgodniony przez pracodawcę z przedstawicielem załogi M. J.. Środkami Funduszu administrował pracodawca. Każdego roku pracodawca przekazywał kwotę naliczonego odpisu podstawowego na dany rok kalendarzowy na odrębny rachunek bankowy Funduszu (okoliczność bezsporna).

Osobami uprawnionymi do korzystania ze świadczeń Funduszu (zgodnie z § 3 Regulaminu) byli: pracownicy (niezależnie od rodzaju umowy i wymiaru czasu pracy), członkowie rodzin pracownika (współmałżonkowie,

pozostające na utrzymaniu i wychowaniu dzieci własne, dzieci przysposobione oraz przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, dzieci współmałżonków, wnuki i rodzeństwo pozostające na utrzymaniu osoby uprawnionej wieku do 18 lat, a jeżeli się kształcą w szkole, do ukończenia nauki, jednak nie dłużej niż do lat 26) oraz członkowie rodzin pracownika, który zmarł wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, jeżeli byli na jego utrzymaniu (z prawem do renty rodzinnej).. Środki Funduszu Socjalnego zgodnie z § 4 regulaminu mogły być przeznaczone na finansowanie lub dofinansowywane :

- wypoczynku pracowników i ich rodzin w formie: wczasów pod gruszą oraz wczasów zorganizowanych;
- wypoczynku dzieci i młodzieży w formie kolonii, zimowisk, obozów;
- wypoczynku sobotnio-niedzielnego pracowników i ich rodzin zorganizowanego przez pracodawcę,
- biletów wstępu na imprezy artystyczne, kulturalne, rozrywkowe lub sportowe,
- pomoc rzeczowo-finansową lub materialną (zapomogi pieniężne),
- pożyczek na cele mieszkaniowe;
- świadczeń świątecznych w formie pieniężnej w kwocie do 380zł., których wynagrodzenie brutto wynosi do 2000zł.

Pracownikom, których wynagrodzenie brutto było wyższe od kwoty 2000zł., mogło zostać przyznane świadczenie świąteczne na podstawie przedstawionego przez nich oświadczenia o sytuacji rodzinnej i przychodach przypadających na jedną osobę w rodzinie (średnia z trzech ostatnich miesięcy) w wysokości:

- 90% - w przypadku przychodu powyżej 2000zł. do 2400zł. brutto;
- 75% - w przypadku przychodu powyżej 2400zł. do 2800zł. brutto;

Świadczenie świąteczne zgodnie z regulaminem nie przysługiwało w przypadku przychodu brutto przekraczającego 2800zł. na jedną osobę miesięcznie.

Świadczenia świąteczne miały charakter uznaniowy.

Przyznanie świadczeń socjalnych zgodnie z § 5 ustęp 2 regulaminu zależało od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej uprawnionych. W pierwszej kolejności świadczenia miały być przyznawane osobom uprawnionym o niskich dochodach, samotnie wychowującym dzieci, opiekującym się dziećmi i członkami rodziny wymagającymi specjalnej troski lub leczenia. Podstawą do przyznania świadczeń socjalnych miał być dochód przypadający na osobę w rodzinie uprawnionego, wskazany w oświadczeniu zawartym we wniosku.

(dowód: Regulamin Zasad Wykorzystania Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych- k.134-134 odwrót, aneks nr (...) – k. 135 akt, aneks nr (...) – k. 136 akt)

Płatnik w spornym okresie 2010-2012 zatrudniał od 17 osób w 2010r., 20 osób w 2011r. do 21 osób w 2012r. , w tym ok. 12 przedstawicieli handlowych, ok. 9 serwisantów i 2 osoby w księgowości. W firmie nie działały związki zawodowe.

Wszyscy pracownicy w firmie płatnika w spornym okresie zarabiali minimalne wynagrodzenie.

Pracownicy płatnika w spornych okresach nie składali płatnikowi pisemnych wniosków ani oświadczeń o dochodach brutto na jednego członka rodziny.

Pracodawca orientował się w sytuacji rodzinnej i majątkowej swoich pracowników, na podstawie rozmów, które z nimi przeprowadzał przy okazji służbowych spotkań.

W grudniu 2010 roku, grudniu 2011r. oraz grudniu 2012r. płatnik składek wypłacił z Funduszu Socjalnego wszystkim pracownikom świadczenia świąteczne w takiej samej wysokości tj. w kwocie 380zł.

W latach 2010-2012 płatnik nie wypłacał pracownikom z Funduszu Socjalnego innych świadczeń, poza świadczeniami świątecznymi.

(dowód: listy wypłat świadczeń świątecznych za lata 2010-2012- w aktach głównych ZUS, zeznania wnioskodawcy S. M. (1) – protokół rozprawy z dnia 14 października 2014r. od minuty 04:56 do minuty 32:37, zeznania J. K. - protokół rozprawy z dnia 14 października 2014r. od minuty 33:17 do minuty 39:40, zeznania M. K. - protokół rozprawy z dnia 14 października 2014r. od minuty 42:42 do minuty 46:55, zeznania R. M. - protokół rozprawy z dnia 14 października 2014r. od minuty 48:38 do minuty 54:13, zeznania W. P. - protokół rozprawy z dnia 14 października 2014r. od minuty 54:36 do minuty 58:34, zeznania A. W. - protokół rozprawy z dnia 14 października 2014r. od minuty 1:03:03 do minuty 1:09:13, zeznania K. S. – protokół rozprawy z dnia 11 grudnia 2014r. od minuty 7:39 do minuty 14:31, zeznania świadka M. J. – protokół rozprawy z dnia 11 grudnia 2014r. od minuty 18:19 do minuty 45:21)

J. K. pracuje w firmie wnioskodawcy od 7 lat na stanowisku przedstawiciela handlowego. Ma żonę i troje dzieci. Do 2011r. miał na utrzymaniu troje dzieci, a w 2012r. dwoje, gdyż jeden syn się już usamodzielniał. Żona J. K. nie pracuje zawodowo, a jedynie w będącym ich własnością gospodarstwie rolnym o powierzchni 6 ha. W spornym okresie pobierał dopłaty unijne do gospodarstwa w wysokości 400zł. na jeden hektar. Pracodawca wiedział o jego sytuacji finansowej i rodzinnej.

Zarobki zainteresowanego J. K. w spornym okresie wynosiły:

- grudzień 2010r. – 1600zł. brutto;
- grudzień 2011r. – 1700zł. brutto i premia 1052,38zł. brutto, łącznie 2752,38zł. brutto;
- grudzień 2012r. - 1700zł. brutto;

W latach 2010-2012 J. K. otrzymał z Funduszu wyłącznie świadczenia świąteczne w wysokości 380zł. każdego roku.

(dowód: zeznania J. K. - protokół rozprawy z dnia 14 października 2014r. od minuty 33:17 do minuty 42:12, pismo wnioskodawcy z dnia 11 września 2014r. – k. 133 akt)

M. K. pracuje w firmie wnioskodawcy od 2011r. na stanowisku serwisanta. W spornym okresie miał na utrzymaniu niepracującą żonę i syna. Nie miał majątku, oszczędności ani długów. Jego rodzina nie miała problemów zdrowotnych. Mieszkał u rodziców. Pracodawca wiedział o jego sytuacji finansowej i rodzinnej.

Zarobki zainteresowanego M. K. w spornym okresie wynosiły:

- grudzień 2011r. – 1400zł. brutto;
- grudzień 2012r. - 1500zł. brutto;

W latach 2011-2012 M. K. otrzymał z Funduszu wyłącznie świadczenia świąteczne w wysokości 380zł. każdego roku.

(dowód: zeznania M. K. - protokół rozprawy z dnia 14 października 2014r. od minuty 42:42 do minuty 46:55, pismo wnioskodawcy z dnia 11 września 2014r. – k. 133 akt)

R. M. pracuje w firmie wnioskodawcy od 2007r. na stanowisku serwisanta. W spornym okresie 2010-2011 miał na utrzymaniu niepracującą żonę i jedno dziecko, a w 2012r. żonę i dwoje dzieci, w tym jedno chore przewlekle. Nie miał majątku. Mieszkał u rodziców. Pracodawca wiedział o jego sytuacji finansowej i rodzinnej.

Zarobki zainteresowanego R. M. w spornym okresie wynosiły:

- grudzień 2010r. – 1400zł. brutto;

- grudzień 2011r. – 1400zł. brutto i premia 266,68zł. brutto, łącznie 1666,67zł. brutto;

- grudzień 2012r. - 1500zł. brutto;

W latach 2010-2012 R. M. otrzymał z Funduszu wyłącznie świadczenia świąteczne w wysokości 380zł. każdego roku.

(dowód: zeznania R. M. - protokół rozprawy z dnia 14 października 2014r. od minuty 48:38 do minuty 54:13, pismo wnioskodawcy z dnia 11 września 2014r. – k. 133 akt)

W. P. pracował w firmie wnioskodawcy przez kilka miesięcy na przełomie 2011/2012 roku jako przedstawiciel handlowy. Jego zarobki w spornym okresie tj. w grudniu 2011r. wynosiły 1500 brutto. Nie miał wówczas nikogo na swoim utrzymaniu. Jego żona pracowała zawodowo jako nauczyciel i zarabiała podobnie jako on minimalne wynagrodzenie. Nie miał majątku ani długów. Jego rodzina nie miała problemów zdrowotnych. Pracodawca wiedział o jego sytuacji finansowej i rodzinnej.

W grudniu 2011r. W. P. otrzymał z Funduszu świadczenie świąteczne w wysokości 380zł..

(dowód: zeznania W. P. - protokół rozprawy z dnia 14 października 2014r. od minuty 54:36 do minuty 58:34, pismo wnioskodawcy z dnia 11 września 2014r. – k. 133 akt)

A. W. pracuje w firmie wnioskodawcy od 2008r. na stanowisku mechanika- serwisanta. W spornym okresie miał na utrzymaniu tylko niepracującą żonę, nie miał dzieci. Jego córka urodziła się w (...)r. Nie miał majątku. Miał zadłużenie w wysokości 50.000zł., które było ściągane w drodze egzekucji sądowej przez komornika. Mieszkał u teściów. Pracodawca wiedział o jego sytuacji finansowej i rodzinnej.

Zarobki zainteresowanego A. W. w spornym okresie wynosiły:

- grudzień 2010r. – 1400zł. brutto;

- grudzień 2011r. – 1400zł. brutto;

- grudzień 2012r. - 1500zł. brutto;

W latach 2010-2012 A. W. otrzymał z Funduszu wyłącznie świadczenia świąteczne w wysokości 380zł. każdego roku.

(dowód: zeznania A. W. - protokół rozprawy z dnia 14 października 2014r. od minuty 1:03:03 do minuty 1:09:13, pismo wnioskodawcy z dnia 11 września 2014r. – k. 133 akt)

K. S. zatrudniona jest w firmie wnioskodawcy od kwietnia 2012r. w charakterze specjalisty ds. marketingu. W spornym okresie tj. w grudniu 2012r. jej zarobki wynosiły 1500zł. brutto. K. S. była wówczas panną, nie miała nikogo na swoim utrzymaniu, mieszkała z rodzicami. Pracodawca wiedział o jej sytuacji finansowej i rodzinnej. W grudniu 2012r. otrzymała z Funduszu świadczenie świąteczne w wysokości 380zł.

(dowód: zeznania K. S. – protokół rozprawy z dnia 11 grudnia 2014r. od minuty 7:39 do minuty 14:31, pismo wnioskodawcy z dnia 11 września 2014r. – k. 133 akt)

Za lata objęte sporem płatnik nie naliczył składek od wartości świadczeń przyznanych i wypłaconych z ZFŚS pracownikom, w tym zainteresowanym (okoliczność bezsporna).

W styczniu 2014 roku organ rentowy przeprowadził u płatnika kontrolę pod kątem prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest ZUS. Przeprowadzona kontrola wykazała, że płatnik składek w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i

ubezpieczenia zdrowotne nie uwzględnił przychodów osiąganych przez zainteresowanych ze środków finansowanych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w postaci „świadczeń świątecznych”.

(dowód: protokół kontroli z dnia 30 stycznia 2014 roku w aktach głównych ZUS)

Płatnik składek zgłosił zastrzeżenia do protokołu kontroli w dniu 11 lutego 2014r., w których zakwestionował uznanie wypłaconych pracownikom świadczeń świątecznych w latach 2010-2012 za dodatkowy przychód pracowników.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 24 lutego 2014r. uznał wniesione przez płatnika zastrzeżenia za bezzasadne.

(dowód: zastrzeżenia płatnika z 11 lutego 2014r., informacja o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń do protokołu kontroli z dnia 24 lutego 2014r. – w aktach głównych ZUS)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych mając na uwadze wyniki kontroli wydał zaskarżone decyzje, w których zwiększył podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w miesiącu grudniu 2010r., 2011r. i 2012r. o wypłacone pracownikom płatnika świadczenia świąteczne w wysokości 380zł. (okoliczność bezsporna)

Płatnik nie kwestionował rachunkowych wyliczeń podstaw wymiaru składek ustalonych przez ZUS w zaskarżonych decyzjach, a jedynie twierdził, że sporne świadczenia jako świadczenia socjalne nie powinny być wliczane do podstawy wymiaru składek (okoliczność bezsporna).

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje:

Odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

Kwestia sporna w będącej przedmiotem osądu sprawie dotyczy podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników podlegających, z mocy art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity - Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 ze zm. - dalej „ustawa systemowa”), ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym i z mocy art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 w/w ustawy ubezpieczeniom chorobowemu i wypadkowemu, a także na ubezpieczenie zdrowotne z mocy ust. 1 i 6 oraz art. 83 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity- Dz. U. z 2008 roku, Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Organ rentowy w ramach art. 41 ust. 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych może kwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składki, jeżeli okoliczności sprawy wskazują na to, że nie są one zgodne stanem faktycznym.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 w związku z art. 20 a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity - Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 ze zm. - dalej „ustawa systemowa”), podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi przychód, o jakim mowa w art. 4 pkt 9 i pkt 10 tej ustawy. Stosownie do powołanego wyżej punktu 9 art. 4 - użyte w ustawie określenie przychód oznacza przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy. Zgodnie zaś z art. 81 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób.

W świetle art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2012.361 j.t.) za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się

wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za nie wykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Treść art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, nie pozostawia żadnych wątpliwości, że wartość środków pieniężnych, które pracownicy płatnika uzyskali w latach 2011-2013r. tytułem świadczeń weekendowych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚŚ), stanowi przychód tych pracowników.

Niektóre przychody są zwolnione z podstawy wymiaru składek. Enumeratywny katalog przychodów, które nie stanowią podstawy wymiaru składek zawiera rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. I tak, zgodnie z treścią § 2 ust. 1 pkt 19 cyt. wyżej rozporządzenia, podstawy wymiaru składek nie stanowią, **świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych**. Zważywszy, że przepis § 2 ust. 1 pkt 19 cyt. wyżej rozporządzenia ma charakter wyjątku, od ogólnej zasady podlegania obowiązkowi składkowemu każdego przychodu, to na skarżącym – a nie organie rentowym - spoczywał ciężar dowodu, że wypłacone pracownikom świadczenia weekendowe mieściły się w granicach pomocy finansowej.

Definicję działalności socjalnej zawiera art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 marca 1994r o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j Dz. U. z 2012, poz. 592). W myśl tego przepisu **działalność socjalna** to usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, opieki nad dziećmi w żłobkach, przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego, **udzielanie pomocy materialnej-rzeczowej lub finansowej**, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową.

Skarżący wypłacił z ZFŚŚ w spornym okresie 2010-2012 wszystkim pracownikom w ramach pomocy przedświątecznej (Świąt Bożego Narodzenia) zakwestionowane przez ZUS świadczenia świąteczne w formie gotówki w jednakowej wysokości 380zł.

Bezspornym jest, że w/w świadczenia zostały wypłacone przez płatnika ze środków przeznaczonych na cele socjalne. Były to bowiem środki pochodzące z odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, zgromadzone na odrębnym rachunku bankowym. Nie ulega także wątpliwości, że wypłacone świadczenia przeznaczone na urządzenie Świąt Bożego Narodzenia stanowiły dla pracowników pomoc finansową, a zatem mieściły się w ramach szeroko pojętej działalności socjalnej. Nie mniej zakwalifikowanie danego świadczenia przyznawanego w ramach funduszu świadczeń socjalnych jako mieszczącego się w ustawowej definicji działalności socjalnej, nie oznacza automatycznie, że wypłacone świadczenie realizuje cele socjalne. O tym, czy świadczenia wypłacane z funduszu świadczeń socjalnych realizują cele socjalne decyduje treść **art. 8 ustęp 1** ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Z treści tego przepisu wynika zaś, że przyznawanie **ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej** osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu. Wprawdzie zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu, w myśl ustępu 2 art. 8 ustawy, określa pracodawca w regulaminie, ale musi przy tym bezwzględnie uwzględniać treść ust. 1 art. 8 ustawy. Pracodawca nie może zatem ustalić zasad i warunków korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu według dowolnie wybranych przez siebie kryteriów, z pominięciem naczelnej zasady wyrażonej w art. 8 ustęp 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, że przyznawanie tych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu zostało uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu. A zatem obowiązujący u danego pracodawcy regulamin, który szczegółowo określa zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu nie może być sprzeczny z treścią ustępu 1 art. 8 ustawy, co oznacza że nie może przyznawać ulgowych usług i świadczeń oraz dopłat z Funduszu w oderwaniu od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu (tzw. kryterium socjalne). O tym zatem czy

dane świadczenie wypłacone z funduszu świadczeń socjalnych spełnia kryterium socjalne nie decyduje wyłącznie to, czy świadczenie jest finansowane ze środków Funduszu oraz jego cel (pomoc pracownikom), jak chce skarżący, ale także to czy zostało ono uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.

Zasady korzystania ze świadczeń socjalnych w spornym okresie były regulowane Regulaminem Zasad Wykorzystania Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych z **2009r.** uchwalonym przez płatnika w uzgodnieniu z przedstawicielem załogi M. J..

Osobami uprawnionymi do korzystania ze świadczeń Funduszu (zgodnie z § 3 Regulaminu) byli: pracownicy (niezależnie od rodzaju umowy i wymiaru czasu pracy), członkowie rodzin pracownika (współmałżonkowie, pozostające na utrzymaniu i wychowaniu dzieci własne, dzieci przysposobione oraz przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, dzieci współmałżonków, wnuki i rodzeństwo pozostające na utrzymaniu osoby uprawnionej wieku do 18 lat, a jeżeli się kształcą w szkole, do ukończenia nauki, jednak nie dłużej niż do lat 26) oraz członkowie rodzin pracownika, który zmarł wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, jeżeli byli na jego utrzymaniu (z prawem do renty rodzinnej).. U płatnika środki Funduszu Socjalnego zgodnie z § 4 regulaminu mogły być przeznaczone na finansowanie lub dofinansowywanie różnych form wypoczynku pracowników i ich rodzin, biletów wstępu na imprezy artystyczne, kulturalne, rozrywkowe lub sportowe, pomoc rzeczowo-finansową lub materialną (zapomogi pieniężne), pożyczek na cele mieszkaniowe oraz świadczeń świątecznych.

Zgodnie z aneksem nr (...) do regulaminu wprowadzającym §4a świadczenia świąteczne w kwocie 380zł. mieli otrzymać ci pracownicy, których wynagrodzenie brutto wynosi do 2000zł. miesięcznie. Natomiast pracownicy, których wynagrodzenie brutto było wyższe od kwoty 2000zł., mogło zostać przyznane świadczenie świąteczne na podstawie przedstawionego przez nich oświadczenia o sytuacji rodzinnej i przychodach przypadających na jedną osobę w rodzinie (średnia z trzech ostatnich miesięcy) w wysokości:

- 90% - w przypadku przychodu powyżej 2000zł. do 2400zł. brutto;

- 75% - w przypadku przychodu powyżej 2400zł. do 2800zł. brutto;

Z kolei w przypadku przychodu brutto przekraczającego 2800zł. na jedną osobę uprawnioną miesięcznie świadczenie świąteczne w ogóle nie przysługiwało.

Tymczasem stosownie do treści § 5 ustęp 2 regulaminu przyznanie wszystkich świadczeń socjalnych zależało od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej uprawnionych. W pierwszej kolejności świadczenia miały być przyznawane osobom uprawnionym o niskich dochodach, samotnie wychowującym dzieci, opiekującym się dziećmi i członkami rodziny wymagającymi specjalnej troski lub leczenia. A podstawą do przyznania wszystkich świadczeń socjalnych, a zatem także świadczeń świątecznych, miał być dochód przypadający na osobę w rodzinie uprawnionego, wskazany w oświadczeniu zawartym we wniosku.

Analiza §4a regulaminu prowadzi do wniosku, że jego treść jest sprzeczna z §5 regulaminu. Pozwala bowiem na przyznawanie pracownikowi świadczeń świątecznych bez złożenia oświadczenia o dochodach przypadających na osobę w rodzinie uprawnionego, jak tego wymaga § 5 regulaminu. W myśl bowiem §4a regulaminu pracownik miał obowiązek złożyć oświadczenie o sytuacji rodzinnej i przychodach przypadających na jedną osobę w rodzinie tylko wówczas, jeżeli jego dochód był wyższy od 2000zł. i niższy od 2800zł. brutto i chciał otrzymać świadczenie świąteczne. Gdy natomiast jego dochód brutto był niższy od 2000zł. brutto, aby otrzymać świadczenie świąteczne, nie musiał składać oświadczenia o dochodach w swojej rodzinie. Oznacza to, że przyznanie świadczeń świątecznych dla pracowników którzy zarabiali nie więcej niż 2000zł. brutto, nie zależało od kryterium dochodu na jednego członka rodziny przewidzianego w §5 regulaminu, a od dochodu tylko i wyłącznie samego pracownika. Taka sama sytuacja była zresztą także w przypadku pracowników zarabiających w granicach od 2000zł. do 2800zł. brutto. Dochód na jednego członka w rodzinie uprawnionego decydował nie o wysokości świadczenia świątecznego, ale li tylko o odmowie jego przyznania. W przypadku bowiem, gdy dochód ten przekraczał 2800zł. brutto na jedną osobę, pracownik nie miał

prawa do świadczenia świątecznego. Ponieważ wszyscy pracownicy płatnika zarabiali w spornym okresie mniej niż 2000zł. brutto, nikt z nich nie składał oświadczeń o dochodach w swojej rodzinie i każdy z nich otrzymał świadczenie świąteczne w takiej samej wysokości 380zł.

Mimo zatem wprowadzenia przez regulamin w §5 kryterium dochodu na jednego członka w rodzinie uprawnionego, od którego spełnienia powinna zależeć wysokość przyznawanych z funduszu świadczeń, świadczenia świąteczne – wobec treści §4a regulaminu - nie zostały od niego uzależnione, a wręcz przeciwnie zostały przyznane w oderwaniu od tego kryterium, co w konsekwencji doprowadziło do wypłaty tych świadczeń w jednakowej wysokości.

Uzależnienie wysokości świadczenia świątecznego tylko i wyłącznie od dochodu pracownika narusza treść §5 regulaminu oraz art. 8 ustęp 1 ustawy o funduszu świadczeń socjalnych, gdyż nie oddaje w sposób prawidłowy sytuacji materialnej, życiowej i dochodowej uprawnionego. A tylko ta sytuacja analizowana łącznie decyduje o tym, czy środki Funduszu zostały rozdysponowane zgodnie z kryterium socjalnym. Przyjęte kryterium socjalne musi odnosić się bowiem nie do jakiegokolwiek sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej, ale do sytuacji zatrudnionych u płatnika pracowników. Kryterium socjalne musi być dostosowane do uprawnionej grupy w taki sposób, aby różna sytuacja życiowa, rodzinna, materialna poszczególnych osób wchodzących w skład tej samej grupy (pracowników płatnika) powodowała różną wysokość świadczeń, które otrzymują z Funduszu. W celu ustalenia i wyboru właściwego kryterium socjalnego pracodawca winien przed dystrybucją świadczeń socjalnych ustalić sytuację życiową, rodzinną i materialną swoich pracowników. A następnie do tak ustalonej sytuacji dobrać kryterium, które różnicuje przyznaną im z Funduszu pomoc. Przy czym prawidłowe ustalenie sytuacji materialnej dotyczącej posiadanych zasobów majątkowych i uzyskiwanych dochodów, sprowadza się nie tylko do ustalenia wysokości wynagrodzenia pracownika zatrudnionego u płatnika, jak to miało miejsce w będącej przedmiotem osądu sprawie, ale dotyczy wszystkich osób, z którymi ten pracownik prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Z kolei sytuacja rodzinna to przede wszystkim liczba członków rodziny, z którymi pracownik prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Natomiast sytuacja życiowa to szczególne okoliczności, które spotykają w pewnych okresach życia człowieka powodując jej pogorszenie, np. w związku z chorobą, śmiercią członka rodziny, utratą mieszkania, utratą pracy. Dopiero te wszystkie informacje pozwalają w prawidłowy sposób ustalić kryterium socjalne, którym winien kierować się płatnik dokonując dystrybucji spornych świadczeń z funduszu socjalnego.

Sposób redystrybucji świadczeń świątecznych w firmie płatnika w spornym okresie Sąd ustalił na podstawie zeznań płatnika, przedstawiciela załogi M. J. oraz zainteresowanych. Zeznania R. W. nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż została ona zatrudniona w firmie płatnika dopiero w lipcu 2013r., a zatem nie dysponowała bezpośrednią wiedzą na temat zasad podziału świadczeń świątecznych w latach 2010-2012.

Z zeznań przedstawiciela załogi M. J. oraz płatnika S. M. (1) wynika, że zarobki wszystkich pracowników były takie same tj. odpowiadały wysokości minimalnego wynagrodzenia. Minimalne wynagrodzenie w spornym okresie wynosiło kolejno w 2010r. – 1317zł., w 2011r. – 1386zł., w 2012r. – 1500zł. Nikt zatem z pracowników płatnika w spornym okresie nie zarabiał więcej niż 2000zł. brutto, a zatem nie przekraczał pierwszego progu dochodowego. Jednakowe zarobki pracowników płatnika nie świadczą jednak jeszcze o tym, jak chce płatnik, że również sytuacja wszystkich pracowników była taka sama. Przeprowadzone postępowanie dowodowe przeczy tej tezie. Pracownicy zatrudnieni u płatnika różnili się sytuacją rodzinną. Wśród pracowników były osoby, które nie miały nikogo na utrzymaniu (K. S.) oraz tacy, którzy mieli rodziny, ale nie mieli dzieci (W. P., A. W.) i tacy, którzy posiadali rodziny, w tym dzieci (J. K., M. K., R. M.). Różnili się też między sobą ilością posiadanych dzieci.

Płatnik oraz przedstawiciel załogi – jak wynika z ich zeznań oraz zeznań zainteresowanych- mimo iż pracownicy przed przyznaniem im pomocy nie składali pisemnych oświadczeń o wysokości dochodu na jednego członka rodziny, mieli rozeznanie w sytuacji materialnej i rodzinnej pracowników. Nie znalazło to jednak odzwierciedlenia w wysokości przyznanej im pomocy świątecznej, gdyż wszyscy pracownicy pomimo różnej sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej w spornym okresie otrzymali pomoc świąteczną w takiej samej wysokości. Stało się tak z uwagi na pozorność przyjętego kryterium podziału tych świadczeń z Funduszu, co wyklucza możliwość uznania tego kryterium za mające charakter socjalny w myśl art. 8 ust 1 ustawy. Kryterium może nie różnicować wypłaty świadczeń z Funduszu i

nadal mieć charakter socjalny, tylko wówczas gdy sytuacja wszystkich uprawnionych pracowników jest zbliżona, co w przedmiotowej sprawie – jak wyżej uzasadniono - nie miało miejsca. Co więcej nawet wówczas, gdy zbliżona sytuacja materialna i rodzinna pracowników może prowadzić do oceny, że przyznanie im świadczeń w tej samej wysokości nie narusza art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, o tyle winna być ona rozpatrywana indywidualnie w sposób zgodny z treścią art. 8 ustęp 1 ustawy, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Oznacza to, że kryterium różnicujące wysokość świadczeń z Funduszu winno być ustalone za każdym razem – nawet gdy sytuacja pracowników jest zbliżona - na skutek analizy indywidualnej sytuacji materialnej i rodzinnej zatrudnionych u płatnika pracowników i dostosowane do tej sytuacji.

Przyjęte przez pracodawcę przy wypłacie spornych świadczeń w 2010r., 2011r. i 2012r. kryterium dochodu osiąganego przez pracownika nie doprowadziło i nie mogło doprowadzić do zróżnicowania wysokości wypłaconej pracownikom pomocy przedświątecznej, gdyż wynagrodzenia wszystkich pracowników nie przekraczały pierwszego progu dochodowego 2000zł. brutto. Kryterium to zostało ustalone w takiej wysokości nie po to, aby dostosować je do indywidualnej sytuacji i potrzeb pracowników, ale po to by wszyscy pracownicy, jak zeznał płatnik, otrzymali pomoc przedświątęcną w takiej samej wysokości. Przed wypłatą spornych świadczeń nie była analizowana sytuacja rodzinna i materialna poszczególnych pracowników, gdyż wynik tej analizy wobec przyjętego przy wypłacie świadczeń świątęcznych kryterium dochodu osiąganego przez pracownika, nie miał wpływu na wysokość przyznanej pomocy. Tak ustalone i przyjęte przez płatnika kryterium wypłaty spornych świadczeń z ZFŚS, zdaniem Sądu Okręgowego, nie miało charakteru socjalnego, jak tego wymaga art. 8 ustęp 1 ustawy o ZFŚS, gdyż nie doprowadziło do zróżnicowania wypłaconych pracownikom świadczeń, mimo że ich sytuacja nie była zbliżona. Różna sytuacja pracowników powinna prowadzić do różnicowania świadczeń socjalnych przysługujących im z funduszu, co u płatnika nie miało miejsca.

Mimo zatem, że wypłacona w oparciu o kryterium dochodu pracownika pomoc przedświątęczna miała oparcie w §4a regulaminu, to z uwagi na brak charakteru socjalnego przyjętego kryterium, należy ją uznać za przyznaną w sposób sprzeczny z art. 8 ustęp 1 ustawy o ZFŚS.

Płatnik jako gospodarujący środkami funduszu, nie może dokonać podziału środków z funduszu na działalność socjalną w postaci ulgowych świadczeń przedświątęcznych oraz przyznać tych świadczeń poszczególnym uprawnionym pracownikom w oderwaniu od kryterium socjalnego, o którym mowa w art. 8 ustęp 1 ustawy o ZFŚS, nawet jeżeli pozwala mu na to treść obowiązującego u niego regulaminu. Swoboda regulacji w regulaminie zasad przyznawania indywidualnych świadczeń jest bowiem ograniczona ustanowioną przez ustawodawcę w art. 8 ust. 1 ustawy ogólną zasadą, że przyznawanie tych świadczeń ma być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu.

Przyznanie przez płatnika składek spornych świadczeń bez indywidualnej analizy sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracowników odbyło się z naruszeniem §5 regulaminu i art. 8 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Nie zmienia tego okoliczność, że przyznanie tych świadczeń odbyło się za wiedzą i zgodą przedstawiciela załogi oraz samych pracowników. Płatnik składek administrując funduszem socjalnym, nie może tego czynić z pominięciem ustawy i w konsekwencji przez swoje działania uszczuplać zasoby tego funduszu, nawet jeśli odbyłoby się to przy pełnej aprobacie przedstawicieli związków zawodowych (tak. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie III AUa 541/2010, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2013r. roku w sprawie III AUa 324/13, Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z 2012-06-20, I UK 140/12, Opubl: Legalis).

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 czerwca 2012 roku w sprawie I UK 140/2012, stwierdził, że założeniem ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych jest podział środków tego funduszu między uprawnionych według kryterium socjalnego, co wyklucza zasadę równości. Przepis art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych wyraźnie wiąże wysokość przyznawanego świadczenia (będącego pomocą finansową w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy) z rozpatrywaną łącznie sytuacją życiową, rodzinną i materialną osoby uprawnionej. Taki zaś charakter - pomocy finansowej - miały przyznane w spornym okresie przez płatnika wszystkim pracownikom świadczenia świątęczne. Oznacza to, że ocena zgodności wydatkowanych środków powinna obejmować w niniejszej sprawie także

i to, czy przyznanie świadczeń odbyło się zgodnie z kryteriami o jakich mowa w art. 8 ust 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 września 2009 roku w sprawie I UK 121/2009 (OSNP 2011/9-10 poz. 133) stwierdził, że zasada wyrażona w art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych w zakresie w jakim wymaga zastosowania kryterium socjalnego indywidualnie do każdego z uprawnionych, nie doznaje żadnych wyjątków.

Naruszenie przez płatnika składek przy przyznawaniu świadczeń ulgowych finansowanych z Funduszu kryterium socjalnego, legło u podstaw ustalenia przez organ rentowy nowej wyższy podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne, przez wliczenie do niej wypłaconych zainteresowanym pracownikom przez płatnika z tytułu pomocy przedświadczonej w grudniu 2010r., w grudniu 2011r. i w grudniu 2012r. świadczeń w kwotach po 380zł.

Sporne świadczenia mimo, że zostały wypłacone ze środków ZFŚŚ zgromadzonych na odrębnym rachunku bankowym, a zatem prawidłowo pod względem formalnym i realizowały cele socjalne (pomoc pracownikom), to zostały przyznane bez faktycznej analizy indywidualnej sytuacji poszczególnych zainteresowanych, czyli bez zastosowania kryterium socjalnego, do którego odwołuje się ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, co wyklucza zwolnienie tych świadczeń z obowiązku składkowego.

Reasumując należy stwierdzić, że płatnik rozdysponował środki Funduszu niezgodnie z ustawą o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Sporne świadczenia zostały wypłacone wprawdzie z funduszu świadczeń socjalnych, lecz nie na warunkach wynikających z ustawy, a więc nie mogą one zostać uznane za świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20.06.2012r., I UK 140/12, Opubl: Legalis).

Zgodnie bowiem z dotychczasową linią orzecniczą Sądu Najwyższego, zwolnione od konieczności opłacania składek na ubezpieczenia są tylko takie wypłaty z zakładowego funduszu socjalnego, których dokonano z zastosowaniem kryterium socjalnego, tj. z uwzględnieniem sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14.05.2012r., I UZ 15/12, Opubl: Legalis). W wyroku z dnia 19.09.2009r.(I UK 121/09, Opubl: OSN, rok 2011, Nr 9-10, poz. 133)

Biorąc zatem pod uwagę, że sporne świadczenia nie miały charakteru socjalnego, gdyż ich otrzymanie nie zależało od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu, a zatem nie wiązało się z zastosowaniem przez płatnika kryterium socjalnego z art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, należy uznać że świadczenia te stanowią dodatkowe wynagrodzenie pracownika, czyli przychód w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, który to przychód stanowi podstawę wymiaru składek zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy systemowej w związku z § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. 1998 r. Nr 161, poz. 1106 ze zm.).Nie zachodzi tu przeto wyłączenie przewidziane w § 2 ust. 1 pkt 19 wymienionego rozporządzenia. (por. też wyroki: z 16 sierpnia 2005 r., I PK 12/05, OSNP 2006 nr 11 - 12, poz. 182 i z 16 września 2009r., I UK 121/09, OSNP 2011 nr 9 - 10, poz. 133, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 2011-10-18, III AUa 851/11, Opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacji B. rok 2011, Nr 2-3, str. 82, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 29.03.2011r., III AUa 541/2010, OSA 2012/3/5, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2013r. roku w sprawie III AUa 324/13).

Chybionym jest zarzut skarżącego, że przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe nie wymagają, aby świadczenia z ZFŚŚ zostały przez pracodawcę przyznane pracownikom zgodnie z ustawą o ZFŚŚ. Rozporządzenie jako akt podwykonawczy nie może być sprzeczny z ustawą, która jest aktem wyższej

rangi. Wbrew zresztą zarzutom płatnika, z treści tego rozporządzenia nie wynika bynajmniej, aby określało ono szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w oderwaniu od ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Przepis § 2 ustęp 1 pkt 19 rozporządzenia wyraźnie stanowi, że podstawy wymiaru składek nie stanowią świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych **na cele socjalne** w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Użyty w tym przepisie zwrot „na cele socjalne” oznacza, że tylko te środki wydatkowane w ramach ZFŚS nie stanowią podstawy wymiaru składek, które realizują cele socjalne. Z kolei cele socjalne są realizowane wówczas, gdy ulgowe świadczenia są przyznawane pracownikom po analizie sytuacji materialno-życiowej uprawnionego, jak tego wymaga art. 8 ust 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Wobec zatem braku podstaw do uwzględnienia odwołań, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.